

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

ВИКОРИСТАННЯ КОЛЬОРІВ У РОБОТІ ПСИХОЛОГА ПРИ КОРЕКЦІЇ ТРИВОЖНИХ СТАНІВ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

магістрант

Адомич-Гордзієвська Ганна Миколаївна

науковий керівник: *доктор психологічних наук,
доцент, професор кафедри психології*
Шпартун Оксана Миколаївна

Об'єкт дослідження: тривожні стани дітей молодшого шкільного віку.

Предмет дослідження: психологічні особливості тривожності дітей молодшого шкільного віку та її корекція методом кольоротерапії.

Мета дослідження – теоретичний аналіз та емпірична перевірка впливу кольору на корекцію тривожних станів молодших школярів.

Гіпотеза дослідження: методи терапії кольорами є ефективним способом корекції проявів тривоги у молодшому шкільному віці. Як очікуваний результат може знижуватись рівень тривожності та стабілізуватись соціальна та міжособистісна взаємодія у дітей молодшого шкільного віку.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати науково-методичну літературу з проблеми дослідження тривожності молодших школярів та її корекції методом терапії кольорами.
2. Проаналізувати наявні наукові дослідження з проблеми корекції емоційних порушень у дітей.
3. Емпірично дослідити психологічні особливості прояву тривоги молодших школярів.
4. Розробити і апробувати терапевтичний комплекс вправ по подоланню проявів тривоги у дітей молодшого шкільного віку засобами кольору.
5. Здійснити інтерпретацію отриманих результатів.

Методи дослідження:

Відповідно до мети й завдань ми використали наступні методи та методики:

- емпіричні: бесіда, тестування (методика «Виміру рівня тривожності Д.Тейлора» (адаптована Немчиним Т.А.); тест шкільної тривожності Б.Філліпса; проективна методика «Кактус»; проективна методика «Школа звірів»; кольорово-асоціативна методика А. М. Парачева); формуючий експеримент.

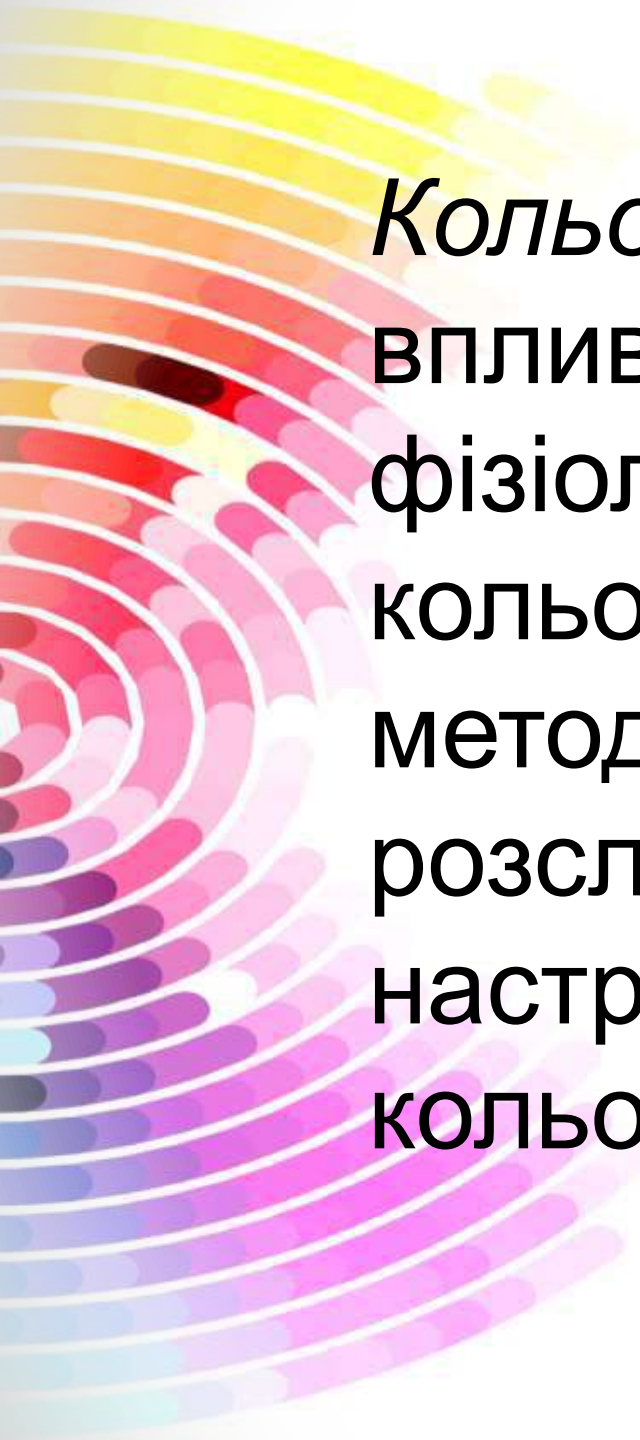
- обробки даних: виявлення достовірності досліджуваних параметрів за допомогою F критерія Фішера, критерій порівняння Z .

Загальна схема експерименту

Під тривожністю в психології розуміють «схильність людини переживати тривогу, тобто емоційний стан, що виникає в ситуаціях невизначеної небезпеки і проявляється в очікуванні несприятливого розвитку подій».

Кольоротерапія – це цілеспрямований вплив кольором на самопочуття, фізіологію людини; активізація кольором діяльності органів і систем; метод психологічного лікування з метою розслаблення, зняття стресів, підняття настрою та тону за допомогою кольорів.

Кількість випробуваних (%)

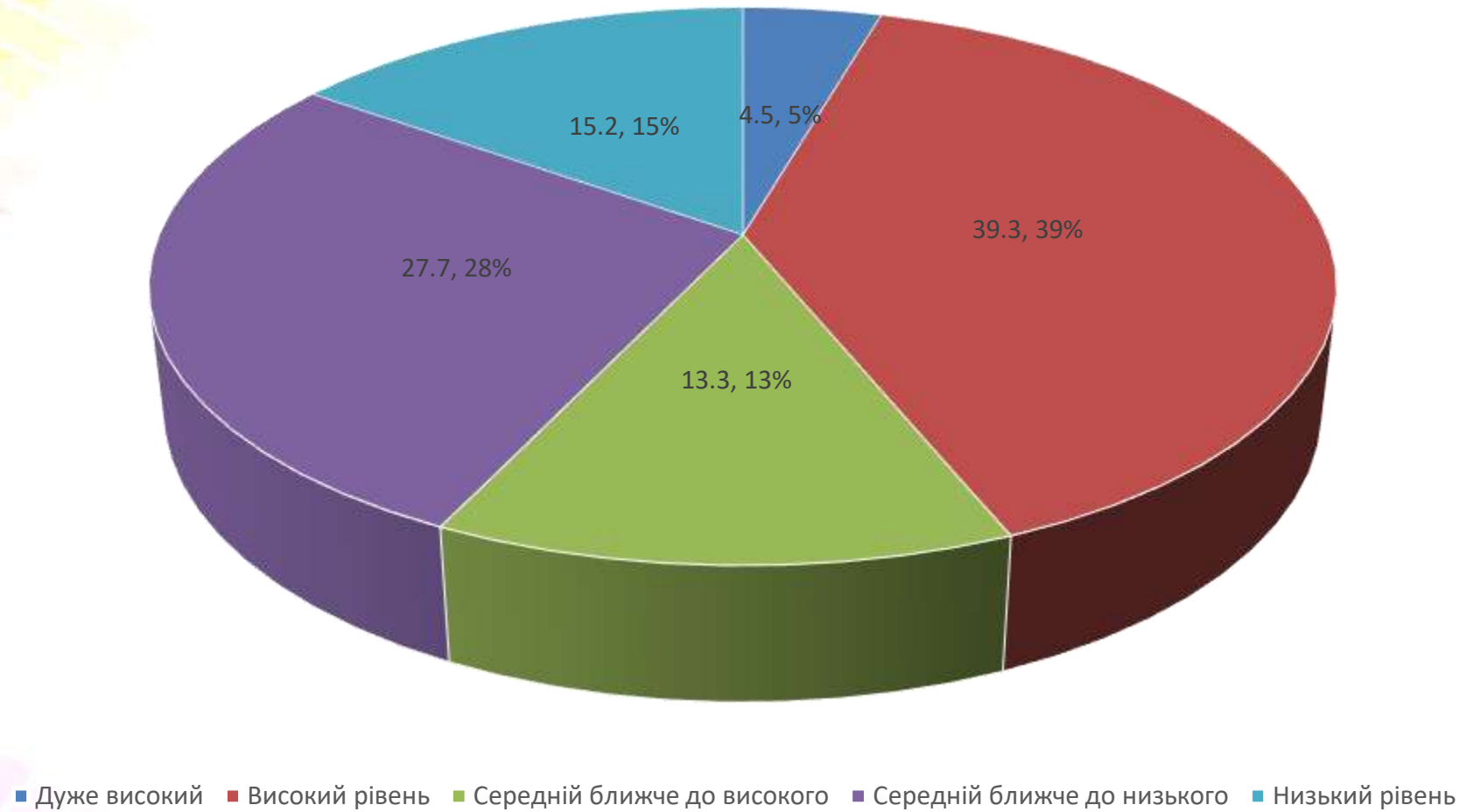

Рис. 1. Показники тривожності дітей молодшого шкільного віку за методикою Виміру рівня тривожності Д. Тейлора

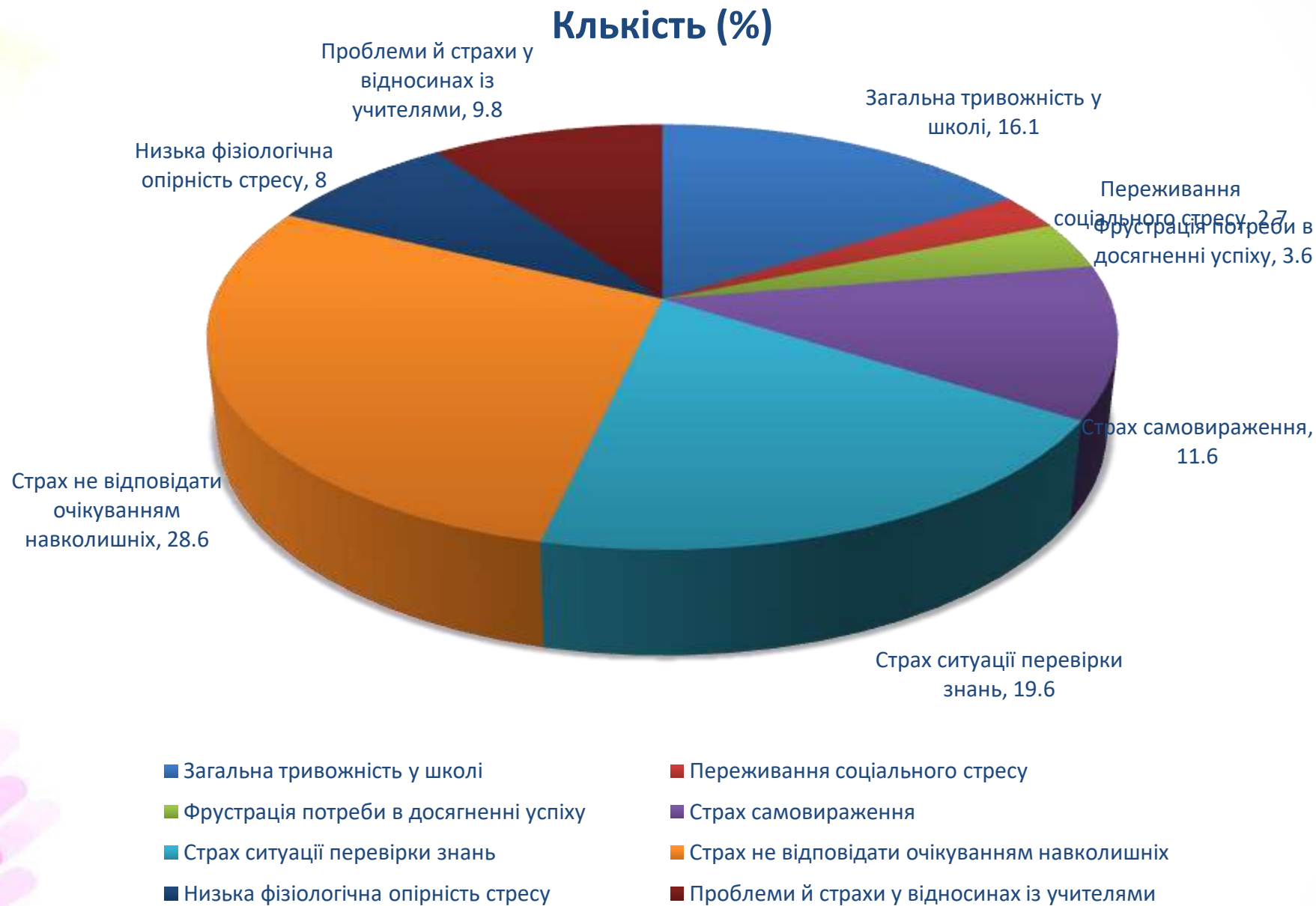

Рис.2. Показники тривожності дітей молодшого шкільного віку за методикою Б.Філліпса

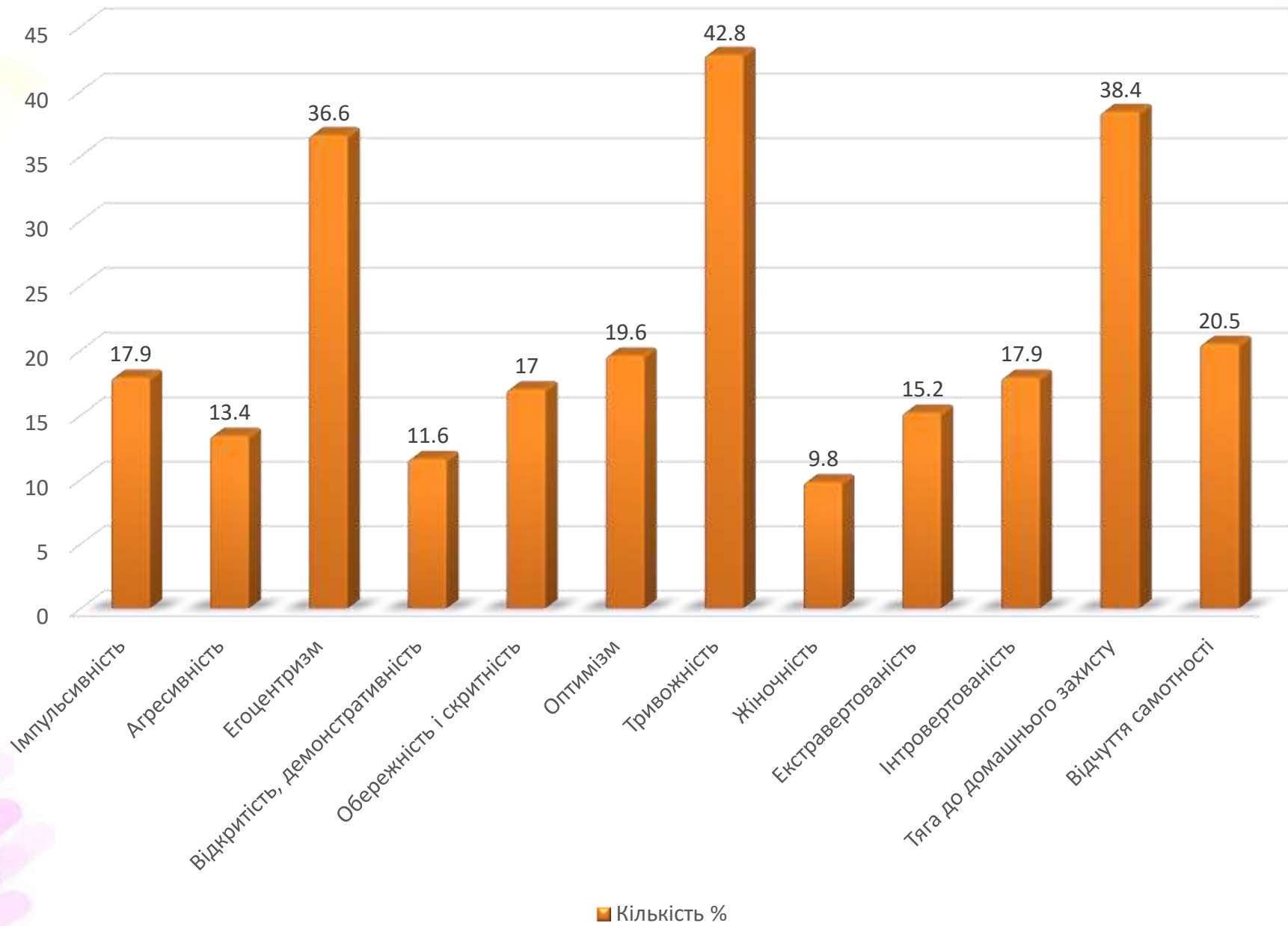

Рис.3. Показники психоемоційного стану дітей молодшого шкільного віку за проективною методикою «Кактус»

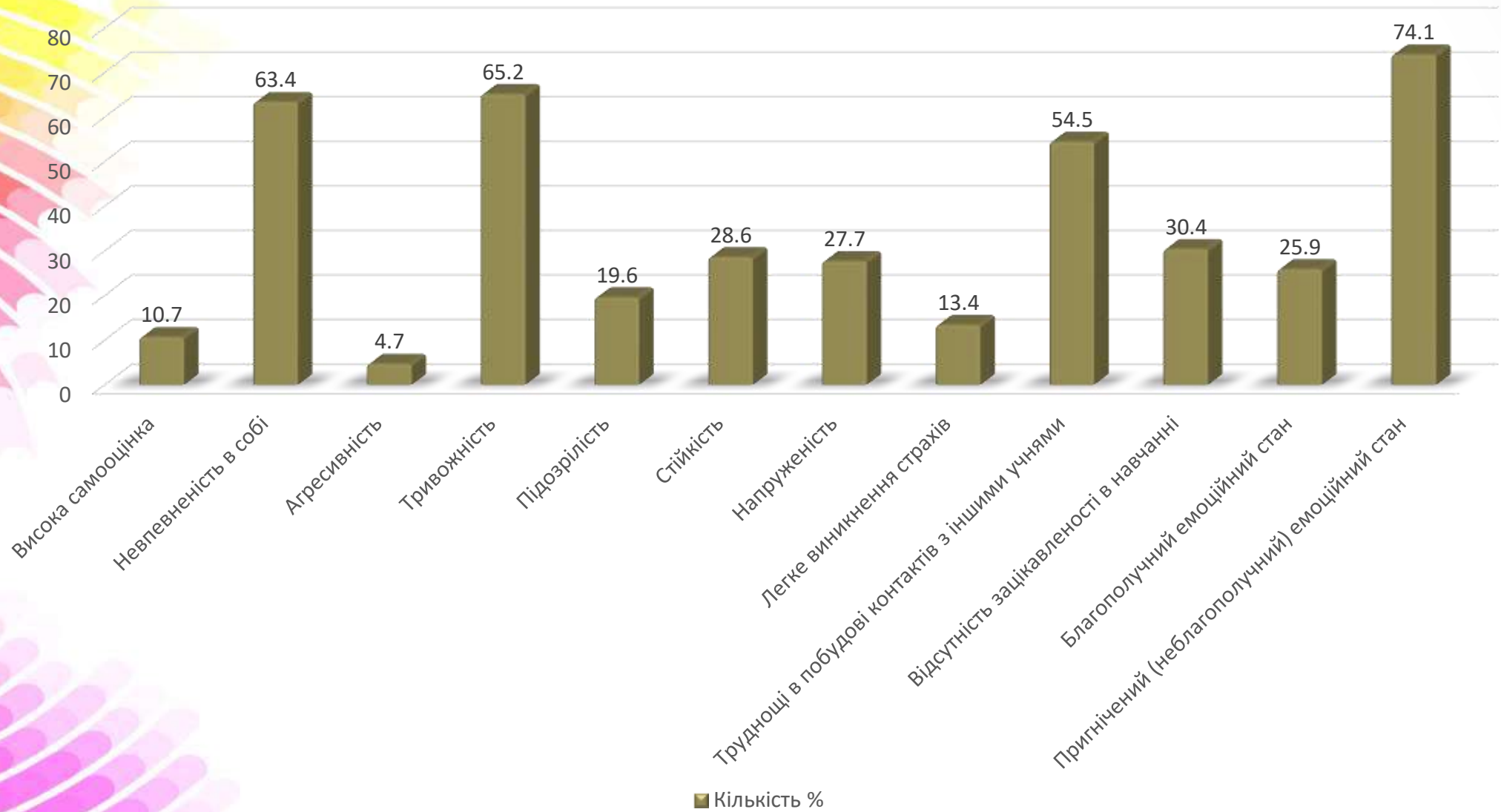

Рис. 4. Показники психоемоційних станів дітей молодшого шкільного віку за методикою «Школа звірів» С.Панченко

Кількість %

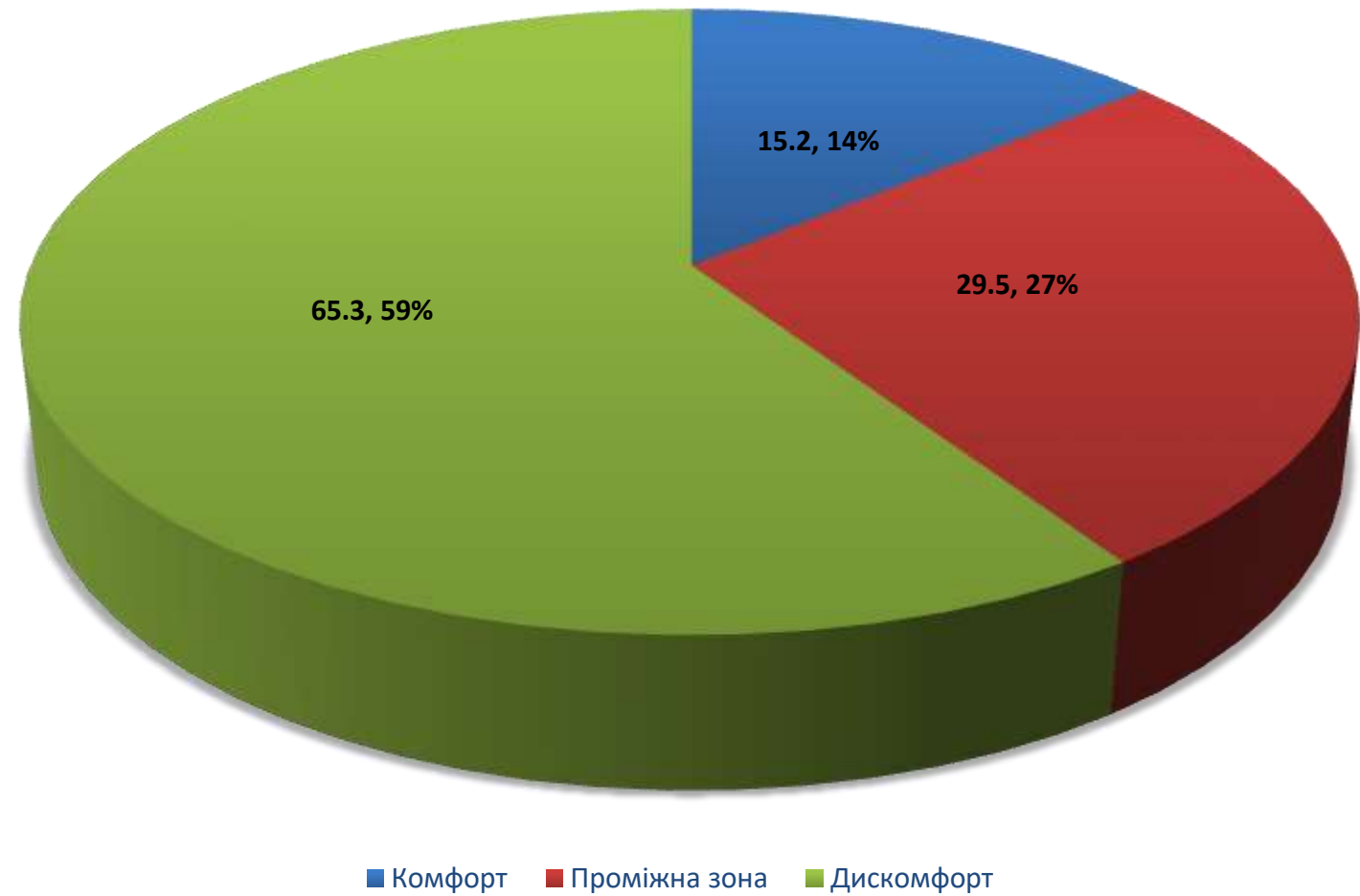

Рис. 5. Коефіцієнт комфортності в стосунках між учнями в класі за методикою А.Парачева

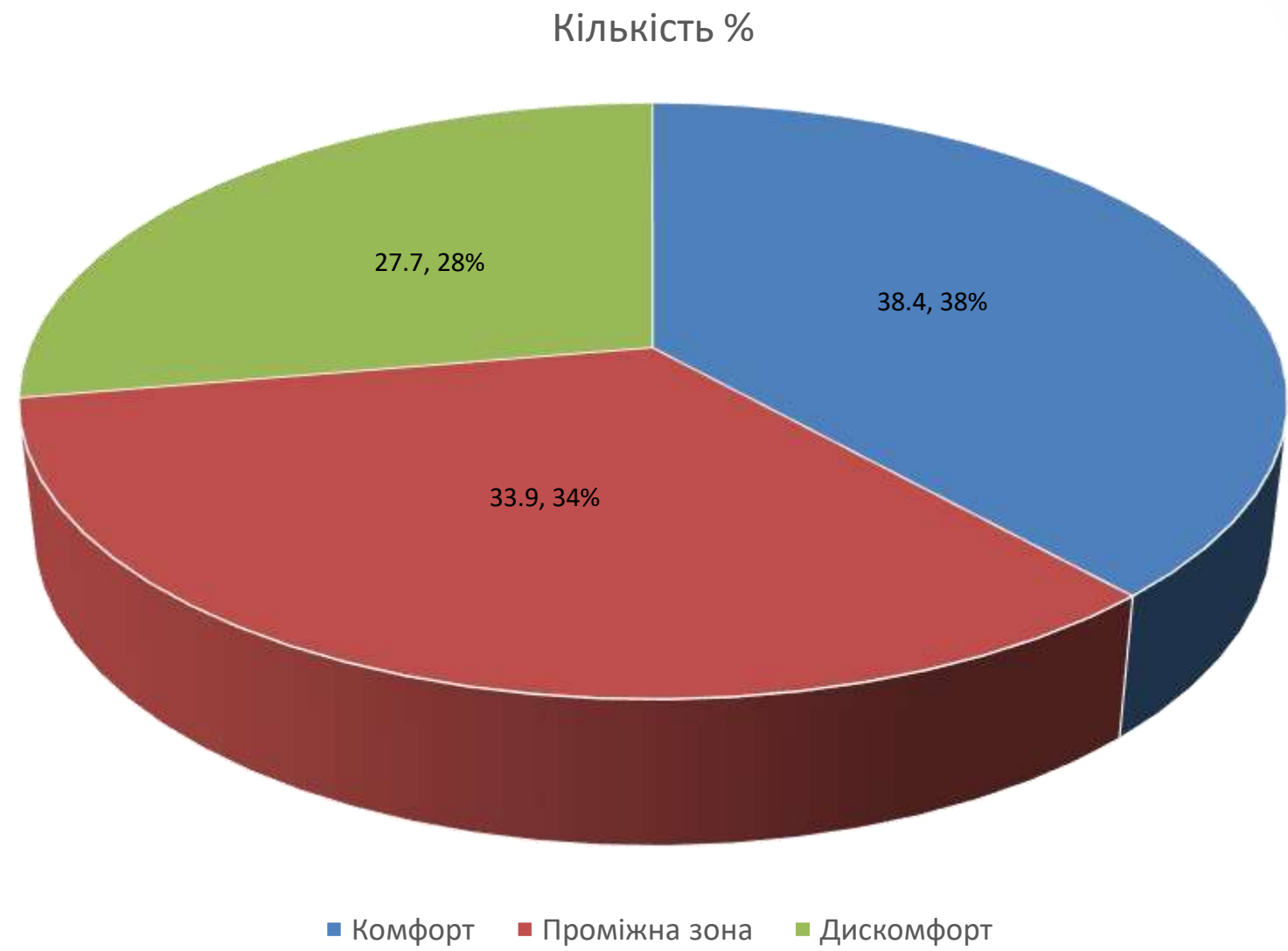

Рис. 6. Коефіцієнт комфортності в оцінці першого вчителя (класного керівника) за методикою А.Парачева

Нами розроблена та апробована програма психокорекції тривожності у дітей молодшого шкільного віку засобами кольоротерапії, **«Кольорова допомога»**, яка будується на теоретичних положеннях Бориса Олексійовича Базими (2006), та розробках практичних психологів В.Жеребцової, К.Абалмасової, А.Демиденко, Г.Чеботарьової та інш.

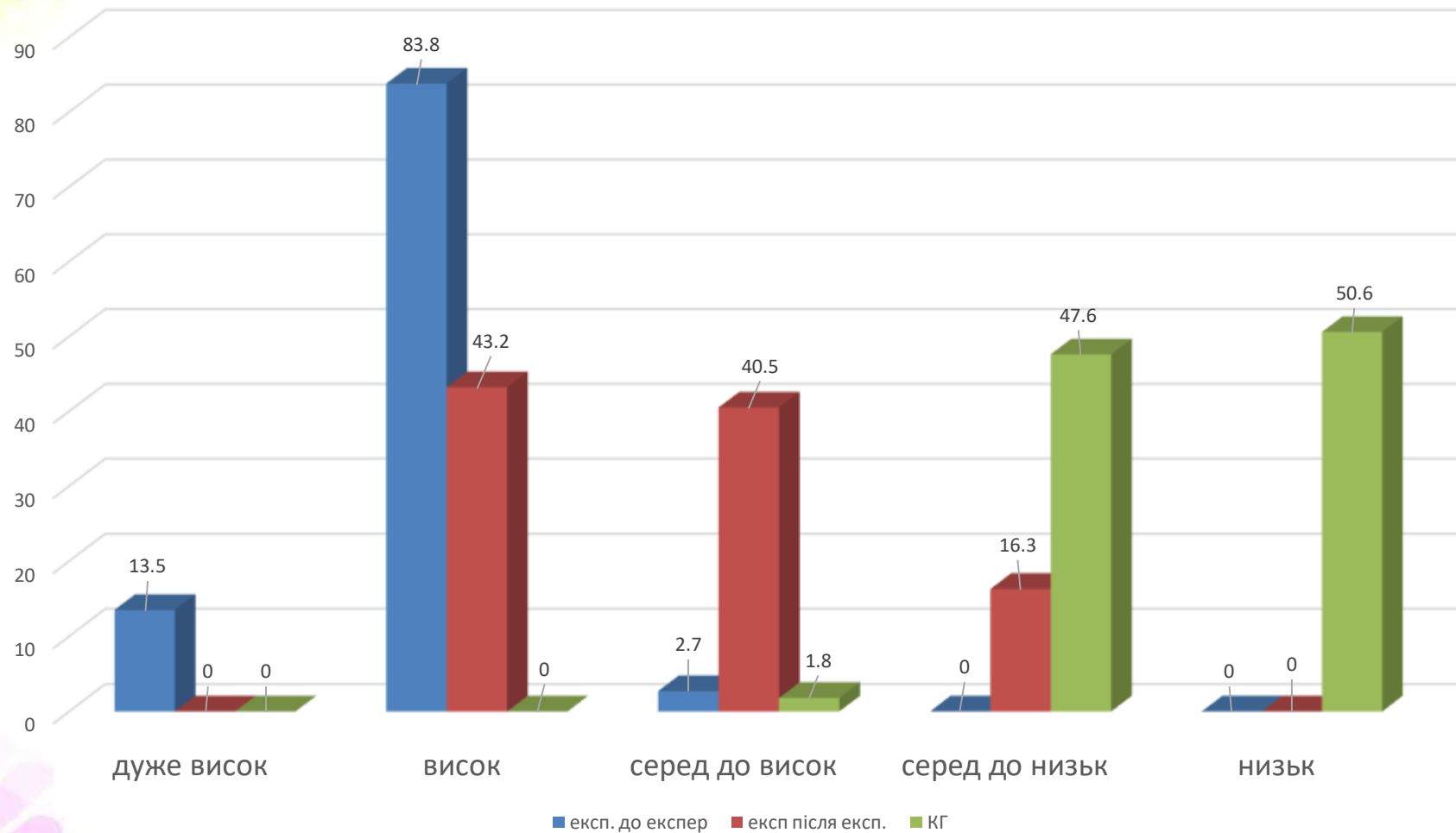

Рис 7. Показники тривожності респондентів досліджуваних груп до та після експерименту за методикою Виміру рівня тривожності Д. Тейлора

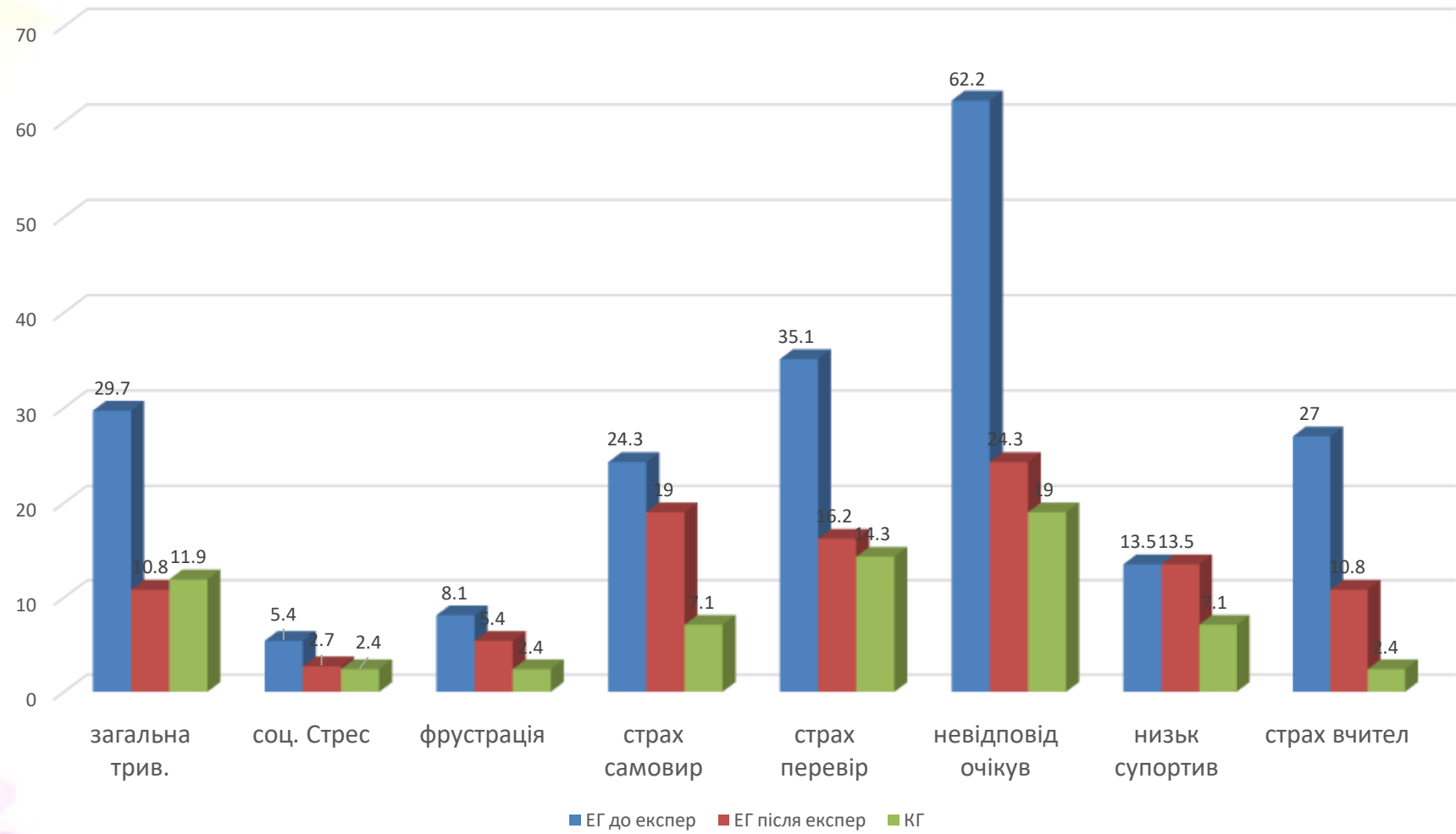

Рис 8. Показники тривожності дітей досліджуваних груп до та після експерименту за методикою

Б.Філіпса

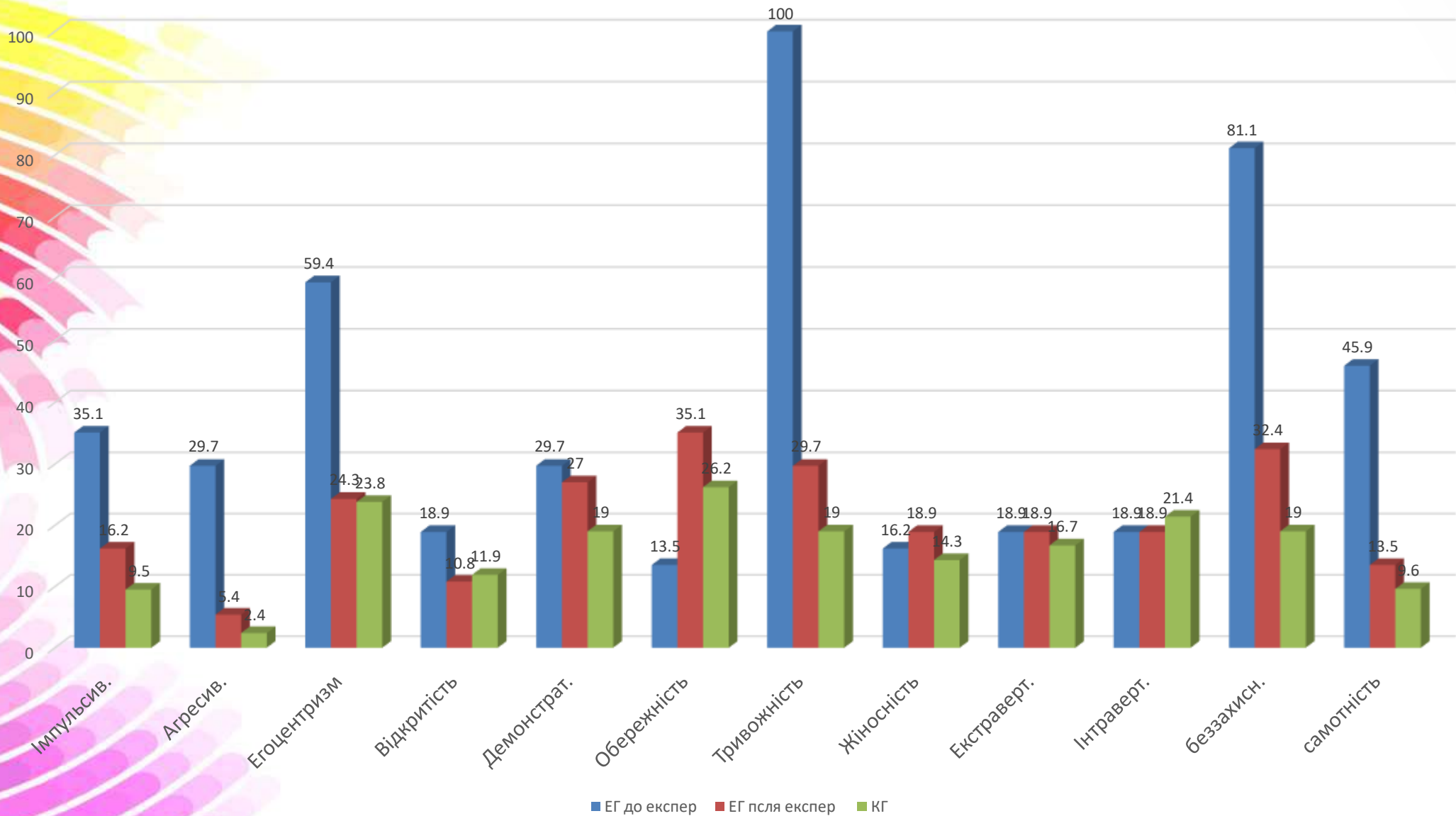

Рис. 9. Показники психоемоційного стану дітей досліджуваних груп до та після коригуючого експерименту за проективною методикою «Кактус»

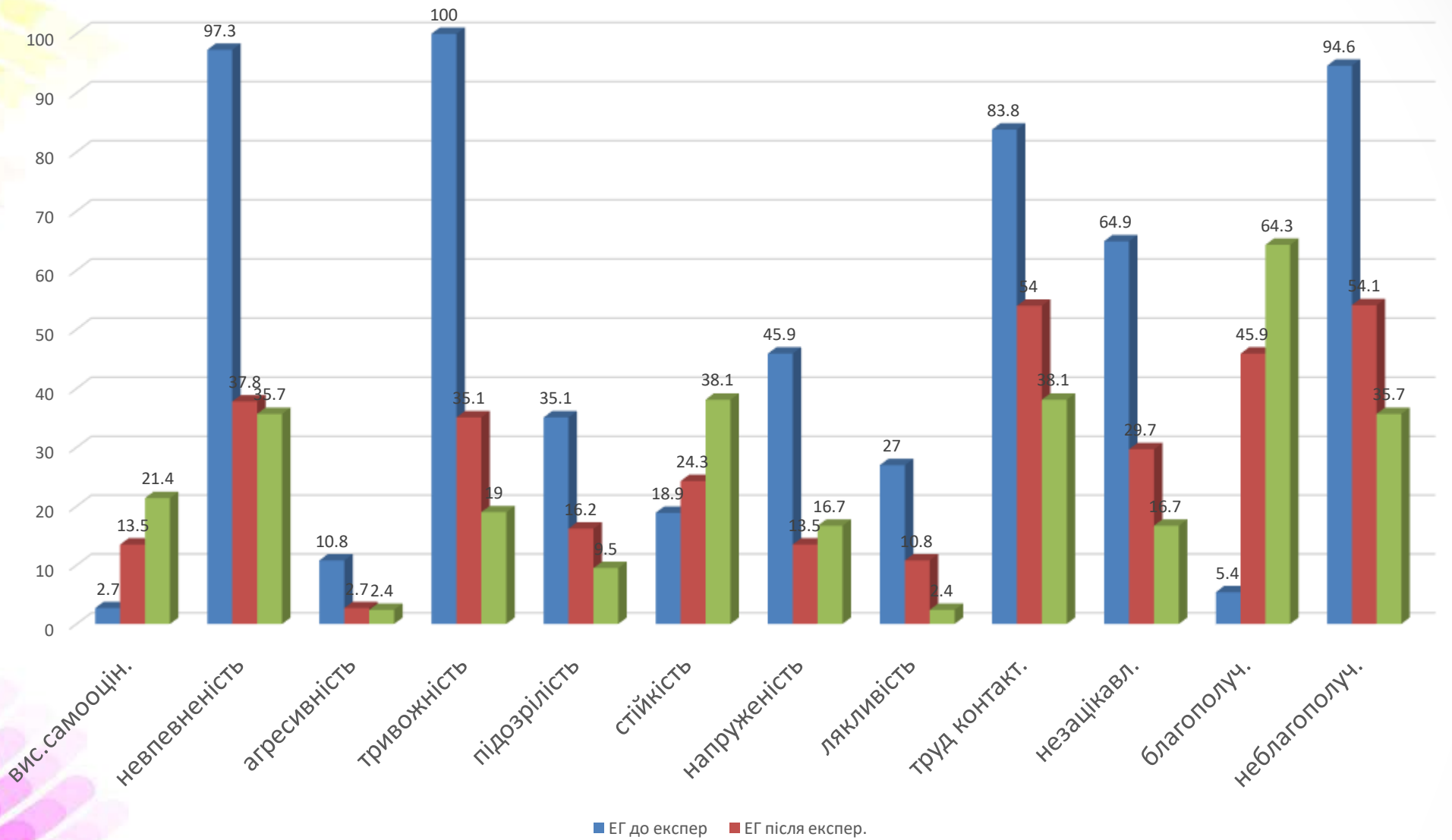

Рис. 10. Показники психоемоційних станів дітей досліджуваних груп до та після коригуючого експерименту за методикою «Школа звірів» С. Панченко

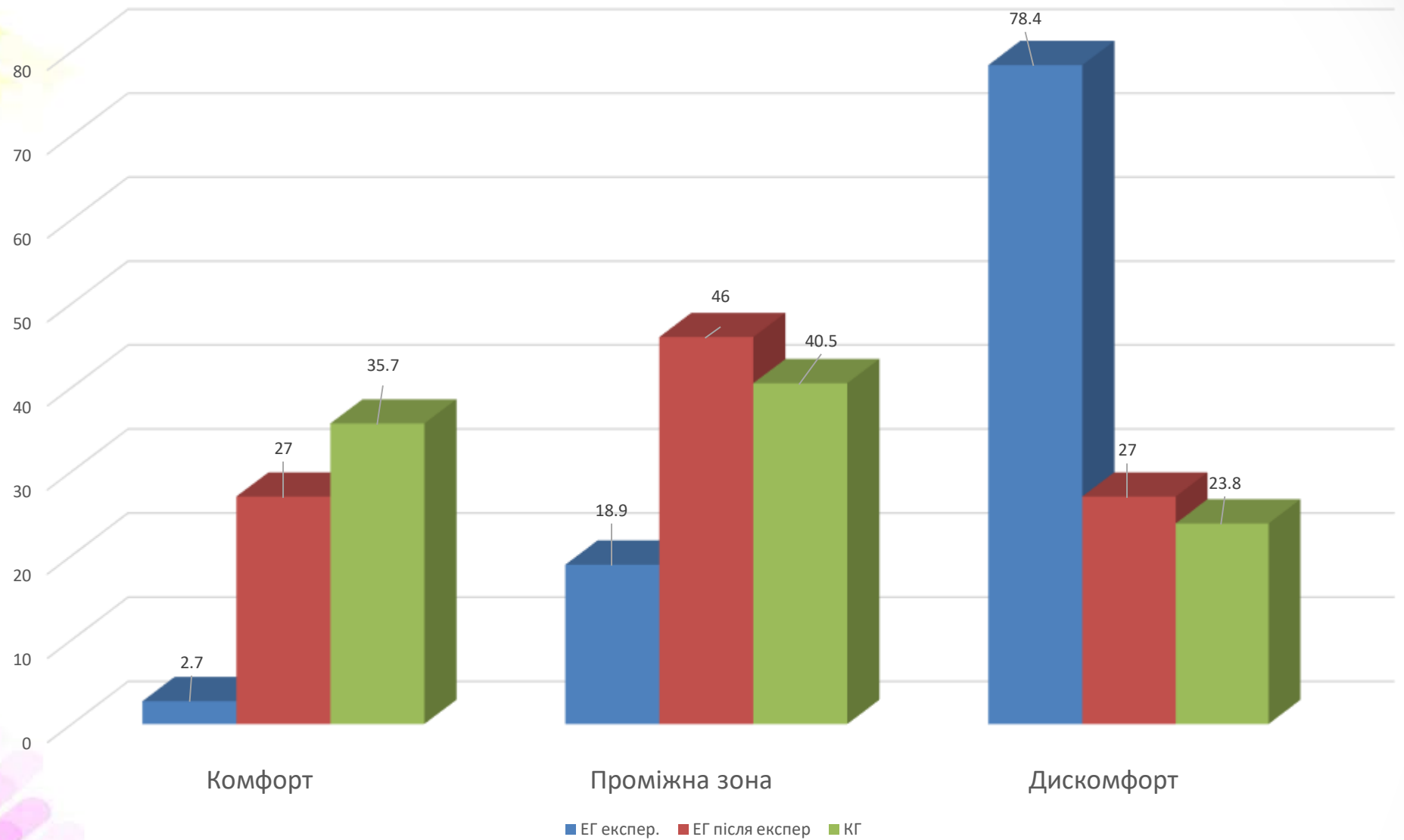

Рис. 11. Коефіцієнт комфортності в стосунках між учнями досліджуваних груп до та після коригуючого експерименту за методикою А.Парачева

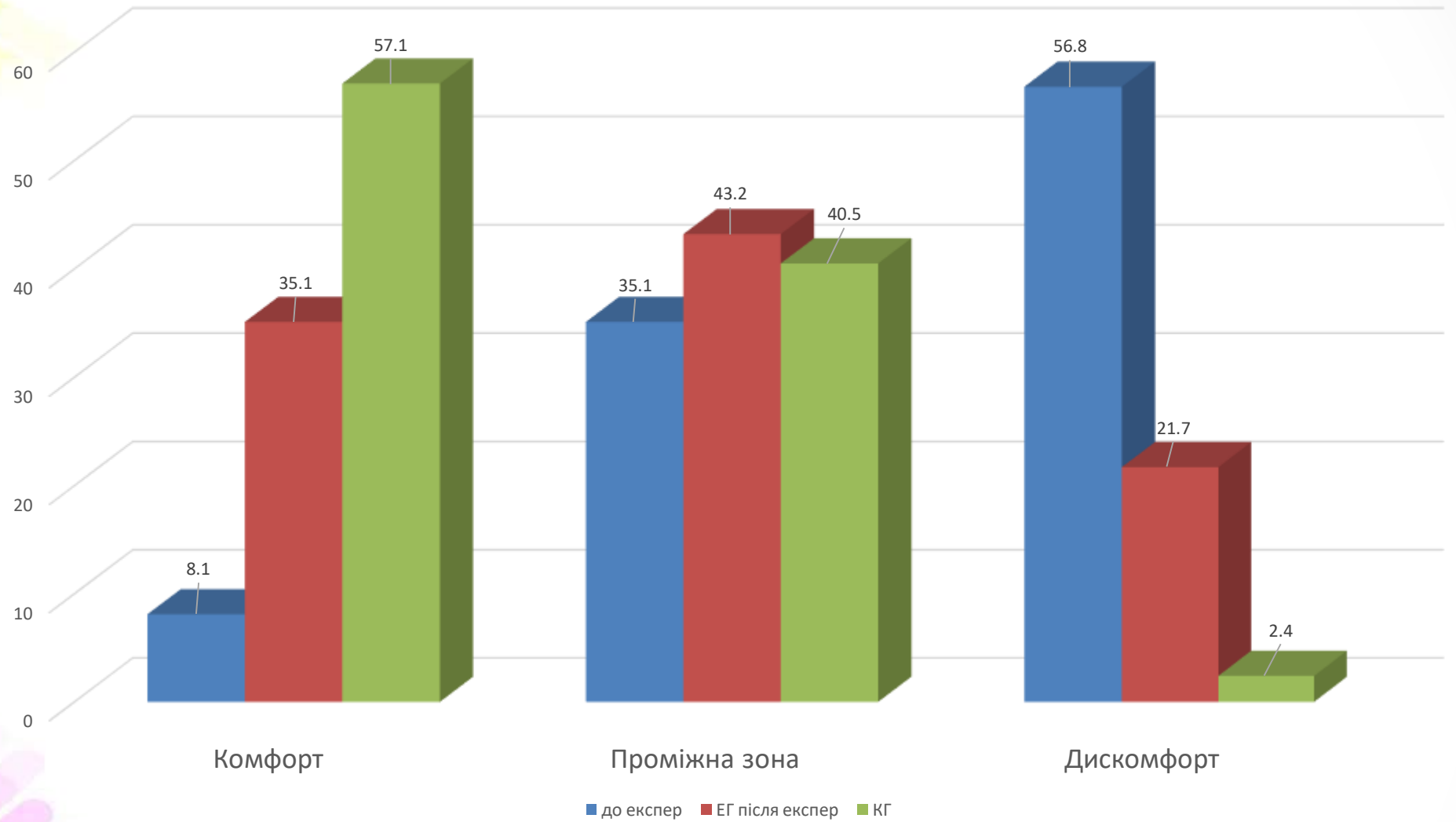
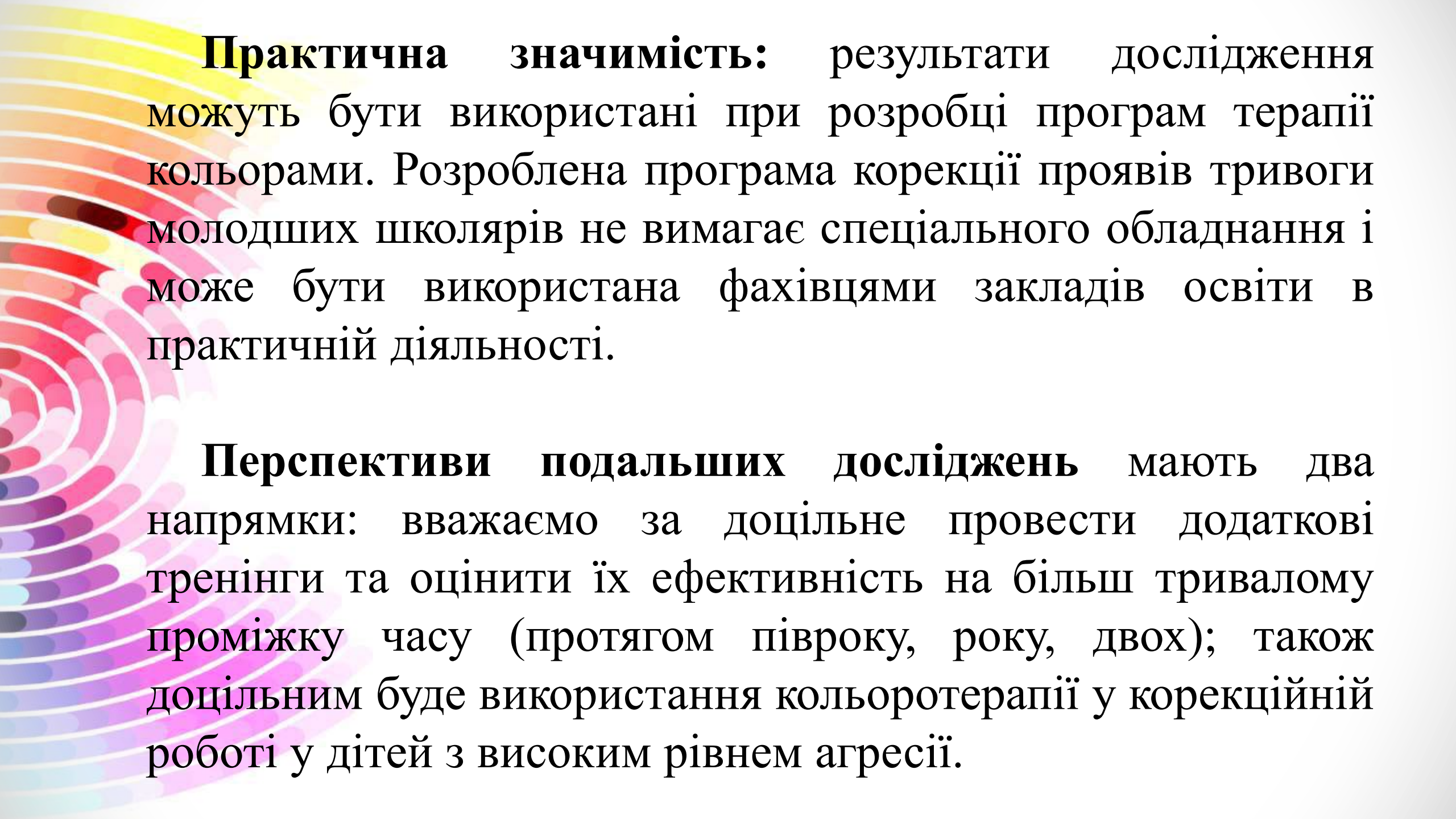

Рис. 12. Коефіцієнт комфортності сприйняття класного керівника в досліджуваних групах до та після експерименту за методикою А. Парачева

Практична значимість: результати дослідження можуть бути використані при розробці програм терапії кольорами. Розроблена програма корекції проявів тривоги молодших школярів не вимагає спеціального обладнання і може бути використана фахівцями закладів освіти в практичній діяльності.

Перспективи подальших досліджень мають два напрямки: вважаємо за доцільне провести додаткові тренінги та оцінити їх ефективність на більш тривалому проміжку часу (протягом півроку, року, двох); також доцільним буде використання кольоротерапії у корекційній роботі у дітей з високим рівнем агресії.

Дякую за увагу!